

MINUUT: 23/

DOSSIER: Nr. RG 19/1178 - Nr Portalis DBX4-W-B7D-OQYW

ZAAK:

NAC:

RECHTBANK VAN TOULOUSE

SOCIAAL RECHTERLIJK GEDEELTE

VONNIS VAN 20 MAART 2023

SAMENSTELLING VAN DE RECHTBANK tijdens de hoorzitting en het beraadslaging:

- **Voorzitter:** Stéphane LOBRY,
- **Assessoren:** Christian AUGAREILS, Werkgeverscollege van het algemeen stelsel
- Bernard CROUZIL, Werknemerscollege van het algemeen stelsel
- **Griffier:** Amandine CAZALAS-LACASSIN

VERWEERDER

CPAM VAN HAUTE GARONNE, met maatschappelijke zetel te SERVICE JURIDIQUE - 3 BOULEVARD LEOPOLD ESCANDE - 31093 TOULOUSE CEDEX 09, vertegenwoordigd door Mevrouw Marion GOUZE met bijzondere volmacht.

DEBAT: in openbare zitting van 16 januari 2023

IN BERAADSLAGING GENOMEN op 20 maart 2023

VONNIS: ondertekend door de voorzitter en de griffier en ter beschikking gesteld op 20 maart 2023

FEITEN, PROCEDURES, ARGUMENTEN EN PRETENTIES VAN DE PARTIJEN

Bij het vonnis van 17 maart 2021, waar uitdrukkelijk naar wordt verwezen voor de uiteenzetting van de feiten en de voorgaande procedure, heeft het sociaal rechterlijk gedeelte van de rechtbank van Toulouse de samenvoeging bevolen van dossier nr. 19-11178. Het verzoek van XXXXXXXXXXXXXXXX voor impliciete erkenning van dekking van zijn ziekte onder de beroepswetgeving werd afgewezen,

en heeft de aanroeping van het regionaal comité voor de erkenning van beroepsziekten (CRRMP) van Bordeaux bevolen om zijn mening te geven over het bestaan van een direct en essentieel verband tussen de gemelde pathologie en de beroepsmatige blootstelling van de heer XXXXXXXX.

De rechtbank heeft ook het verzoek van de heer XXXXXXXX om de CPAM te veroordelen tot betaling van een bedrag van 2.500 euro op grond van artikel 700 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering afgewezen, de kosten voorbehouden en heeft bepaald dat er geen reden is voor voorlopige tenuitvoerlegging.

Het regionaal comité voor de erkenning van beroepsziekten van de regio Nouvelle Aquitaine heeft op 26 april 2022 zijn advies uitgebracht, waarin werd geconcludeerd dat er geen bewijs was van een direct en essentieel causaal verband tussen de gemelde pathologie van de heer XXXXXXXX en zijn beroepsmatige blootstelling.

De partijen zijn geldig opgeroepen voor de zitting van 16 januari 2023.

De heer XXXXXXXX, regelmatig vertegenwoordigd, verzoekt de rechtbank om de beslissingen, zowel impliciet als expliciet, van de commissie voor bemiddeling van de CPAM van Haute-Garonne te vernietigen.

In hoofdorde vraagt hij dat wordt geoordeeld dat zijn ziekte een direct en essentieel causaal verband heeft met zijn beroepsactiviteit en dat deze als beroepsziekte wordt erkend, en dat wordt beoordeeld en bevolen dat het reeds ontvangen bedrag aan invaliditeitspensioen sinds 28 april 2020 wordt verrekend met de bedragen die door de instelling worden geregulariseerd voor beroepsziekte (dagvergoedingen en eventuele rente).

Subsidiar, en alvorens uitspraak te doen over de erkenning van zijn beroepsziekte, verzoekt de heer XXXXXXXX de rechtbank om het advies in te winnen van het regionaal comité voor de erkenning van beroepsziekten van Pays de Loire en om dit comité op te dragen de advies in te winnen van de adviseur van CARSAT voordat het zijn advies uitbrengt.

In uiterst subsidiaire orde, en alvorens uitspraak te doen, verzoekt de heer XXXXXXXX om een medische expertise te bevelen om te onderzoeken of er een zeker en essentieel causaal verband bestaat tussen zijn aandoeningen en zijn arbeidsomstandigheden, en om de beslissing aan te houden in afwachting van het advies van het regionaal comité voor de erkenning van beroepsziekten dat door de rechtbank is aangewezen of van de gerechtelijke expertise die is bevolen.

M. XXXXXXXXX concludeert tot veroordeling van de instantie om hem een bedrag van 2.500 euro te betalen op grond van artikel 700 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, evenals alle kosten.

CPAM van Haute-Garonne, regelmatig vertegenwoordigd, verzoekt de rechtbank in hoofdorde om vast te stellen dat het regionale comité voor de erkenning van beroepsziekten Toulouse-Midi-Pyreneëën heeft geconcludeerd dat er geen essentieel en direct causaal verband bestaat tussen de door M. XXXXXXXXXX gemelde pathologie en zijn werk en bijgevolg M. XXXXXXXXX af te wijzen in zijn verzoek om erkenning van beroepsziekte.

Subsidiar verzoekt de instantie dat M. XXXXXXXXX wordt afgewezen in zijn verzoek om een medische expertise uit te voeren om het bestaan van een direct en essentieel verband tussen zijn aandoening en zijn beroepsactiviteit te onderzoeken, en dat hij akte geeft dat zij zich beroept op de rechtbank met betrekking tot het verzoek om het dossier van M. XXXXXXXXX door te sturen naar het regionale comité voor de erkenning van beroepsziekten van Pays de la Loire (Nantes-site) voor een derde advies over het bestaan van een direct en essentieel verband tussen zijn aandoening en zijn beroepsactiviteit.

In uiterst subsidiaire orde, indien de rechtbank het bestaan van een direct en essentieel causaal verband tussen de aandoening en het werk van M. XXXXXXXXX zou erkennen, verzoekt de instantie de rechtbank om M. XXXXXXXXX akte te geven dat hij de ontvangen bedragen als invaliditeitspensioen sinds 28 april 2020 moet terugbetalen.

In ieder geval verzoekt de instantie dat M. XXXXXXXXX wordt afgewezen in elk verzoek tot veroordeling op grond van artikel 700 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en verzoekt de rechtbank om te beslissen over de kosten.

De zaak is in beraad genomen op 20 maart 2023.

MOTIVERING

I. Betreffende de erkenning van de ziekte onder de beroepswetgeving

Conform het zevende lid van artikel L. 461-1 van de sociale zekerheidswetgeving kan een ziekte die niet is opgenomen in een tabel van beroepsziekten eveneens als beroepsgerelateerd worden erkend, mits wordt aangetoond dat deze hoofdzakelijk en rechtstreeks wordt veroorzaakt door het gebruikelijke werk van het slachtoffer en dat deze leidt tot overlijden of tot een blijvende arbeidsongeschiktheid met een beoordeeld percentage zoals vermeld in artikel L. 434-2 en ten minste gelijk aan een bepaald percentage.

In dat geval, zoals bepaald in het achtste lid van hetzelfde artikel, erkent de primaire zorgverzekeraar de beroepsgerelateerde oorsprong van de ziekte na gemotiveerd advies van een commissie voor beroepsziekten.

Ter ondersteuning van zijn beroep beweert M. XXXXXXXX dat alle pathologieën een rechtstreeks en essentieel verband hebben met zijn beroepsactiviteit. Hij heeft tijdens de hoorzitting verschillende expertiserapporten, medische certificaten en documentatie over dit onderwerp ingediend.

M. XXXXXXXX heeft ook een expertiserapport overgelegd van Dr. Tripodi, hoofd van de afdeling Arbeidsgeneeskunde en Milieu bij het Universitair Ziekenhuis van Nantes, die hem heeft onderzocht.

Volgens M. XXXXXXXX toont dit rapport het rechtstreekse en essentiële causale verband aan tussen zijn aandoening en zijn beroepsmatige blootstelling.

In dit geval werkte M. XXXXXXXX sinds 1989 als piloot en was hij sinds 1 november 2011 in dienst als lijnpiloot bij Airbus.

M. XXXXXXXX meldde op 23 augustus 2018 een beroepsziekte met een initiële medische verklaring van 18 juli 2018 waarin stond: "gedocumenteerd aerotoxisch syndroom met chronische vermoeidheid, neuropsychologische stoornissen en astma-achtige bronchiale symptomen".

Na doorzending van het dossier van M. XXXXXXXX naar het regionale comité voor de erkenning van beroepsziekten van Toulouse, heeft dit comité op 25 februari 2019 zijn advies uitgebracht en het rechtstreekse en essentiële verband tussen zijn aandoening en zijn gebruikelijke werkzaamheden verworpen.

Het comité heeft met name geoordeeld dat tot op heden geen causaal verband is vastgesteld tussen de blootstelling aan geventileerde lucht in de cockpit en de aanhoudende neurocognitieve stoornissen.

Naar aanleiding van de doorzending van het dossier naar het regionale comité voor de erkenning van beroepsziekten van Nouvelle-Aquitaine, heeft dit comité in zijn advies van 26 april 2022 geconcludeerd dat de bewijsstukken voor een rechtstreeks en essentieel verband tussen de gemelde aandoening en de beroepsmatige blootstelling van M. XXXXXXXX ontbraken.

Volgens het comité heeft het onderzoek niet aangetoond dat er motorolie aanwezig was in de cockpit, maar eerder een lage concentratie vluchtige organofosforverbindingen.

Het comité merkt op dat het op de hoogte is van een brief van de bedrijfsarts van 20 december 2018 en van die van de adviseur van CARSAT van 8 januari 2019.

Het comité is van mening dat de gemelde aandoening multifactorieel is en dat het op basis van de huidige kennis onmogelijk is om een rechtstreeks en essentieel verband tussen de beroepsmatige activiteiten en de aandoening van M. XXXXXXXX vast te stellen.

Het moet echter worden opgemerkt dat het medische expertiserapport van Dr. Tripodi, opgesteld op 30 augustus 2022, stelt dat de verschillende aandoeningen gemeld door M. XXXXXXXX en vermeld in de initiële medische verklaring, toegeschreven kunnen worden aan zijn beroepsmatige activiteit.

Het moet worden benadrukt dat de zorgverzekeraar geen bezwaren heeft geuit tegen dit medische expertiserapport, zelfs niet toen de conclusies ervan ter discussie werden gesteld.

Gezien deze omstandigheden acht de rechtbank het niet passend om de twee adviezen van de regionale commissies voor de erkenning van beroepsziekten van Toulouse en Nouvelle-Aquitaine te volgen, die hebben geconcludeerd dat M. XXXXXXXX leed aan een multifactoriële aandoening en dat "op basis van de huidige kennis geen rechtstreeks en essentieel causaal verband tussen de beschreven beroepsmatige activiteiten en de gemelde aandoening kan worden vastgesteld" en daarom hebben voorgesteld om het rechtstreekse en essentiële verband af te wijzen.

Het regionale comité van Toulouse had met name geoordeeld dat "er geen causaal verband is vastgesteld tussen de gecontamineerde lucht in de cabines en de duurzame ontwikkeling van specifiek aanwijsbare neurocognitieve stoornissen."

In tegenstelling hiermee is de rechtbank van mening dat de stukken die tijdens de zitting zijn overgelegd, getuigen van de invloed van de professionele context waarin M. XXXXXXXX heeft gewerkt op zijn gezondheidstoestand.

Alle medische verklaringen die tijdens de zitting zijn ingediend, getuigen van het rechtstreekse en essentiële verband tussen de aandoening die M. XXXXXXXX heeft gemeld en zijn gebruikelijke werkzaamheden. Professor Belpomme in het bijzonder, die verklaart dat hij M. XXXXXXXX voornamelijk heeft behandeld op neurotoxicologisch gebied voor zijn aerotoxische syndroom, verklaart: "De beroepsgerelateerde vergiftiging kan niet in twijfel worden getrokken, gezien de internationale wetenschappelijke publicaties over het aerotoxische syndroom en het feit dat veel vliegtuigpiloten tegenwoordig worden getroffen door deze nieuwe aandoening."

Dr. Tripodi benadrukt dat, volgens de literatuur, alle auteurs stellen dat vliegtuigpiloten blootstelling kunnen hebben aan lage concentraties tricresylfosfaten die worden uitgestoten in de cabine door het luchtcirculatiesysteem dat dampen van de oliën van de motoren kan opvangen bij de luchtinlaat van de toiletten in de buurt van deze motoren; Dit zou uitzonderlijke incidenten zijn, maar zou correcties vereisen."

Volgens de literatuur kunnen hieruit "mogelijke symptomen van bronchiale irritatie, diffuse symptomen zoals gewrichtspijn, hoofdpijn, maagklachten, algemene vermoeidheid" voortvloeien."

De expert benadrukt dat ook cognitieve stoornissen worden beschreven: "met een afname van de cholinesterasefunctie en de secretie van antilichamen tegen gliacellen."

Bovendien concludeerde de adviseur van CARSAT op 8 januari 2019 dat de blootstelling van vliegtuigpiloten aan giftige stoffen "zoals organofosforverbindingen is gedocumenteerd in verschillende internationale studies."

Bovendien, zelfs als, zoals de zorgverzekeraar beweert, de omstandigheden van het onderzoek dat is uitgevoerd door professor Herin en waarvan het rapport is ingediend tijdens de zitting, daadwerkelijk verschillen van het geval van M. XXXXXXXX, moet worden opgemerkt dat de expert heeft verklaard: "De literatuurgegevens over aerotoxisch syndroom of 'fume events' maken het mogelijk om het concept van veronderstelde pathologische manifestaties als gevolg van het inademen van gecontamineerde lucht in de vliegtuigcabines te behouden. De symptomen zijn niet-specifiek en zeer talrijk, met diverse manifestaties, waaronder respiratoire symptomen zoals kortademigheid, hoest en keelklachten, evenals op lange termijn vermoeidheid, prikkelbaarheid en neurologische symptomen."

Uit al deze elementen blijkt dat de verschillende aandoeningen die M. XXXXXXXX heeft gemeld, namelijk een gedocumenteerd aerotoxisch syndroom met chronische vermoeidheid, neuropsychologische stoornissen en astma-achtige bronchiale symptomen, een rechtstreeks en essentieel verband hebben met zijn gebruikelijke werkzaamheden.

Als gevolg hiervan moet de aandoening die door M. XXXXXXXX is gemeld op 23 augustus 2018 worden erkend onder de beroepswetgeving.

Het is dan aan CPAM van Haute-Garonne om het bedrag van de reeds door M. XXXXXXXX ontvangen pensioenbetalingen sinds 28 april 2020 te verrekenen met de bedragen die verschuldigd zijn voor deze beroepsziekte.

II. Over de bijkomende verzoeken

Eventuele kosten worden aan CPAM van Haute-Garonne opgelegd.

Voor de gemaakte kosten die niet onder de kosten vallen, wordt CPAM van Haute-Garonne veroordeeld om een bedrag van 1.500 euro aan M. XXXXXXXXX te betalen op grond van artikel 700 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

OM DEZE REDEN

De rechtbank, beslissend bij tegenspraak, in eerste aanleg, en na beraadslaging overeenkomstig de wet:

Beveelt CPAM van Haute-Garonne om de aandoening die op 23 augustus 2018 door M. XXXXXXXXX is gemeld, namelijk een gedocumenteerd aerotoxisch syndroom met chronische vermoeidheid, neuropsychologische stoornissen en astma-achtige bronchiale symptomen, te erkennen als zijnde onderworpen aan de beroepswetgeving;

Bepaalt dat het aan CPAM van Haute-Garonne is om het bedrag van de reeds door M. XXXXXXXXX ontvangen pensioenbetalingen sinds 28 april 2020 te verrekenen met de bedragen die verschuldigd zijn voor deze beroepsziekte;

Veroordeelt CPAM van Haute-Garonne om een bedrag van 1.500 euro aan M. XXXXXXXXX te betalen op grond van artikel 700 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;

Laat eventuele kosten ten laste van CPAM van Haute-Garonne;

Zo gedaan, beslist en uitgesproken bij beschikking ter griffie op maart 2023.

De Griffier,
(ondertekend)

De Voorzitter,
(ondertekend)